

Jerzy Kuck

LOTNICTWO TRANSPORTOWE

**XX-LECIE
KRAKOWSKIEGO
ODDZIAŁU
STOWARZYSZENIA
SENIORÓW LOTNICTWA
WOJSKOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

**KRAKOWSKI ODDZIAŁ
STOWARZYSZENIA SENIORÓW LOTNICTWA WOJSKOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
1994-2014**

**„Historia lotnictwa
od początku jego powstania,
pisana jest krwią lotników”**

**„Lotnictwo to wiedza, koleżeństwo,
samodzielność i precyzja,
a jego historią i dumą są seniorzy”**

Od autora

Mijają dni, tygodnie, lata, przemija czas i tylko wryty granit, zapisane połówki kartki książek pozostają świadkiem minionych wydarzeń. Wydarzeń radosnych szczególnie, ale i często smutnych, niejednokrotnie tragicznych. Utrwalenie tych zdarzeń to nasza powinność i obowiązek. Są wśród nich czyny radosne, wesołe, bohaterskie i zwyczajne na chwałę tym, co dokonali wielkich rzeczy. Smutne i tragiczne ku przestrodze dla nas i przyszłych pokoleń. Wspomnienia pozostają niemym świadkiem, a z przekazanych mądrości powinniśmy czerpać wzorce, stosować się do dobrych rad tak, aby unikać wielu niepowodzeń i niepotrzebnych kłopotów dzisiaj i w przyszłości.

Opracowanie zostało przygotowane z okazji XX-lecia Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP. To już 20 lat naszej aktywnej, profesjonalnej, społecznej działalności. Doświadczenie i bezinteresowna działalność w obszarze i na rzecz środowiska lotniczego Krakowa i Małopolski ciągle się rozwija przynosząc oczekiwane efekty w wielu obszarach naszej działalności.

Polskie lotnictwo w Krakowie powstało po I Wojnie Światowej, kiedy to Polska odzyskała niepodległość. Od samego początku, to jest od 31 października 1918 roku Polacy przejęli po zaborcach lotnisko w Rakowicach razem ze sprzętem i wyposażeniem. Tworzone lotnictwo (2. Pułk Lotniczy) wzięło udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. Po zakończeniu walk w Polsce większość lotników przedostała się na Zachód i Wschód tam wzięła udział w walkach na frontach II Wojny Światowej. Powojenne tradycje lotnicze Krakowa do 1962 roku kontynuowały: 2. Pułk Lotnictwa Myśliwskiego, 55. Pułk Lotnictwa Transportowego. W roku następnym w Krakowie utworzono 13. Pułk Lotnictwa Transportowego następnie w kolejnych latach 13. Eskadrę Lotnictwa Transportowego i 8. Bazę Lotniczą.

Wspólne działania w powietrzu, hart żołnierskiego ducha kształtowały silną więź międzyludzką, cementowały koleżeńskość, przyjaźń oraz potrzebę spotkań. Wykonywanie zadań ukształtowało takie umiejętności, które mogły być z powodzeniem wykorzystywane w dalszej działalności i życiu po odejściu do rezerwy. Wszystko to stało się powodem poszukiwania przez seniorów lotnictwa wojskowego takich form swojej działalności, które pozwolą wykorzystać nabyte kwalifikacje i umiejętności. Ustalono, że najlepszą formą przyszłej działalności będzie stowarzyszenie, w którym każdy z członków znajdzie możliwość aktywnego działania oraz realizacji swoich pasji. Pierwszym organizatorem naszej działalności był major mgr. Stanisław Majsterek. Po utworzeniu Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP wybrano Zarząd. Pierwszym Prezesem Krakowskiego Oddziału został pułkownik pilot profesor dr hab. Paweł Tyrała. Profesor ze swoimi znakomitymi umiejętnościami organizatorskimi i dużą wiedzą nawiązał współpracę z instytucjami w kraju i za granicą. Współpracowano ze szkołami, w których realizowano patriotyczne lotnicze spotkania z weteranami. Propagowano tradycje lotnicze, organizowano pokazy sprzętu i loty przy pomocy Aeroklubu Krakowskiego. Prowadzono też zawody, konkursy, sympozja oraz pomoc polskim szkołom w kraju na Litwie i Ukrainie angażowały wielu członków Stowarzy-

szenia. Co cztery lata oceniano pracę ustępujących zarządów i wybierano nowe władze. Kolejno Krakowskim Oddziałem kierowali: pułkownik pilot Józef Brudnicki, pułkownik pilot mgr inż. Wojciech Ochocki i pułkownik pilot mgr inż. Czesław Kurczyna. Obecnie prezesem jest podpułkownik pilot Benedykt Siemaszko.

W monografii poświęconej XX-leciu Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP umieszczone zostały: Marsz lotników oraz wiersz autorstwa pułkownika doktora pilota Janusza Kowalskiego mówiący o tym jak pięknie płynie życie, ale i niestety przemija. Następnie możemy przeczytać listy gratulacyjne z okazji XX rocznicy naszego Stowarzyszenia. Po krótkim wprowadzeniu przez autora przedstawiono jak możliwym stało się latanie, z opisem początków i teraźniejszość lotnictwa. Dalej dowiadujemy się o początkach działalności Zarządu Głównego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP w tym bardziej szczegółowo o działalność Krakowskiego Oddziału. Po zaprezentowaniu listy członkowie Krakowskiego Oddziału SSLW RP możemy prześledzić działalność stowarzyszenia z rozbiciem na poszczególne lata i przedsięwzięcia w okresie XX-lecia (1995 – 2014). Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych w tym okresie możemy zaliczyć:

- udział w opracowaniu statutu działalności Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP,
- nawiązanie kontaktów ze stowarzyszeniami seniorów lotnictwa w Wielkiej Brytanii, USA oraz Czechach, Węgrzech i Słowacji (Porozumienie Wyszehradzkie),
- udział w Światowych Zjazdach Lotników Polskich,
- organizowanie konferencji naukowych na temat historii i rozwoju polskiego lotnictwa wojskowego oraz symposium z okazji 100-lecia lotnictwa światowego i 85-lecia lotnictwa polskiego.
- organizacja z młodzieżą szkolną konkursów, prelekcji i pokazów lotniczych, zbiórka książek dla polskich szkół na Litwie i Ukrainie.
- zorganizowanie uroczystości z okazji X i XV - lecia Oddziału Krakowskiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa RP.
- pomoc w powstaniu (przekazanie eksponatów lotniczych) muzeum w Ligocie Dolnej.
- udział w odsłonięciu na lotnisku w Balicach pomnika patrona 8. Bazy Lotniczej - pułkownika Stanisława Jakuba Skarżyńskiego.
- udział w uroczystościach z okazji 80 Rocznic Upamiętnienia Katastrofy Samolotu RWD-6, w której zginęli w tragicznej śmierci lotnicy Franciszek Żwirko i Stanisław Wigura.
- w ramach akcji „Lotnicza Pamięć” porządkowanie grobów lotników oraz uczestniczenie na cmentarzu Rakowickim w uroczystościach poświęconych pamięci pilotów Wspólnoty Brytyjskiej którzy zginęli nad Polską,
- udział w podróży patriotyczno-historycznej do miejsc pamięci na Białoruś i Rosji,
- odsłonięcie tablic ufundowanych przez Oddział Krakowski SSLWP, upamiętniających Lotników z Balic, którzy oddali życie służąc Ojczyźnie,
- krakowskie „Triduum Lotnicze”: California Rocket z Ochotnicy Górnej, rekonstrukcja ostatniego zrzutu, awaryjne lądowanie Candie,

- przyjęcie do stowarzyszenia i nadanie tytułów członków honorowych bohaterskim polotom uczestnikom bitwy o ANGLIE: pułkownikowi pilotowi Ludwikowi Krempie z 304 Dywizjonu Bombowego "Ziemi Śląskiej" im. Ks. Józefa Poniatowskiego oraz majorowi pilotowi Zygmuntowi Jaeschke z 309 Dywizjonu Myśliwsko-Rozpoznawczego im. Ziemi Czerwieńskiej.

Po zaprezentowaniu zakresu najważniejszych przedsięwzięć realizowanych w XX-leciu przedstawione zostały graficznie i opisowo sylwetki członków stowarzyszenia. Opisane zawile i niejednokrotnie trudne losy członków stowarzyszenia mogą pozwolić przenieść się w tamte czasy, pokazać okropności wojny i okresu powojennego.

Kolejna część książki obejmuje lotnicze historie „dziwne, ciekawe, mało znane, zapomniane” w tym pożegnanie z samolotami An-26 i An-2 (Żegnaj, Antku" - Polska Armia zrezygnowała z tych samolotów). Zapomniany lot 6883 do BEJRUTU - 13 maja 1977, w którym zginęła cała załoga oraz sylwetkę majora Antoniego Tomiczka, który dołączył do „Niebieskiej Eskadry” i 99 rocznicy urodzin już nie będzie.

Krakowski Oddział Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP współpracuje z wieloma organizacjami i instytucjami w tym między innymi z: Muzeum Lotnictwa w Krakowie, Muzeum Armii Krajowej, Prywatnym Muzeum Hell's Angel w Wadowicach, 8. Bazą Lotnictwa Transportowego, Centrum Operacji Specjalnych – Dowództwem Komponentu Wojsk Specjalnych, 6. Brygadą Powietrzno-Desantową, Regionalnym Sztabem Wojskowym, 3. Regionalną Bazą Logistyczną, Zespołem Zarządzania Wsparciem Teleinformatyczny, Małopolskim Związkiem Żołnierzy, Śląskim Oddziałem SSLW RP, Krakowskim Klubem Garnizonowym w 6 BPD, Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej w Krakowie, Fundacją Zabytki Polskiego Nieba, Stowarzyszeniem Lotnictwa Eksperymentalnego, Szkołami podstawowymi Mydlnikach (im. Polskich Wojsk Lotniczych), w Morawicy (im. kapitana Medweckiego) oraz w Olkuszu (im. pułkownika Skarżyńskiego).

Działalność Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP jest bardzo bogata i różnorodna. W opracowaniu przedstawiono tylko najważniejsze przedsięwzięcia, które zostały utrwalone i udokumentowane, przez co stało się możliwym umieszczenie ich w tej monografii. Pozostałe, których nie udało się opisać czekają na identyfikację i opis w kolejnym opracowaniu może przy następnej rocznicy.

Oczekiwaniem i pragnieniem autora jest, aby ta monografia mogła przybliżyć zakres działalności i osiągnięcia Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP jej członków, współpracowników i sympatyków, którzy lotnictwo wojskowe i cywilne kochają, poświęcili i nadal poświęcają mu znaczną część swojego życia.